

OŠ Frana Erjavca Nova Gorica
Kidričeva 36, 5000 Nova Gorica
Telefon: 05 335 90 50
e-naslov: tajnistvo@os-franaerjavca.si

**36. državni festival
TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA
» VODA IN ZDRAVILNI TURIZEM»**

**TURISTIČNA NALOGA TURISTIČNEGA KROŽKA
OŠ FRANA ERJAVCA NOVA GORICA**

Mentorji:

Adrijana Perkon, prof. geografije
Angelika Koncut Žorž, mag. prof. geografije in zgodovine
Barbara Trampuž, prof. matematike in računalništva

Avtorji:

Jakob Cijan Kante, 8.razred
Eva Marvin, 8.razred
Sara Bizimoska, 8.razred
Veronika Velikonja, 8.razred

Taja Mahkovič, 8.razred
Maša Petejan, 8.razred
Zarja Krajnik, 8. razred
Monika Krsteva, 9.razred

POVZETEK

Oš Frana Erjavca Nova Gorica
Kidričeva 36
5000 Nova Gorica
Telefon: 05 335 90 50
e-naslov: tajnistvo@os-franaerjavca.si

NASLOV TURISTIČNE NALOGE:

Avtorji:

Jakob Cijan Kante, 8.razred
Eva Marvin, 8.razred
Sara Bizimoska, 8.razred
Veronika Velikonja, 8.razred
Taja Mahkovič, 8.razred
Maša Petejan, 8.razred
Zarja Krajnik, 8.razred
Monika Krsteva, 9.razred

Mentorji:

Adrijana Perkon, prof. geografije
Angelika Koncut Žorž, mag. prof. geografije in zgodovine
Barbara Trampuž, prof. matematike in računalništva

Povzetek

Turistična naloga na temo Voda in zdravilni turizem opisuje našo tematsko učno pot z imenom Smaragdni opus. Predstavili smo idejo poti, ki združuje že postavljeno infrastrukturo in dodaja nekaj novega in zanimivega. Že sama pot ob reki ima zagotovo zdravilni učinek, saj z rekreacijo poskrbimo za zdrav duh v zdravem telesu. S pomočjo naše soditacije in ostalih zanimivih nalog, pa je pot še zabavna in s tem še bolj zdravilna. V nalogi smo opisali tudi, kako bi naš produkt tržili.

Ključne besede: reka Soča, soditacija, učna pot, naloge

KAZALO

1. UVOD	5
1.1. IZBIRA TEME.....	5
1.2. NAČRT PROJEKTA.....	5
2. UČNA POT	7
2.1. OD IDEJE DO UČNE POTI.....	7
2.1.1. Zbiranje idej.....	7
2.1.2. Zbiranje podatkov o obstoječi ponudbi.....	7
2.1.3. Novi turistični produkt.....	9
3. TURISTIČNI PRODUKT	10
3.1. IME IN LOGOTIP.....	10
3.2. POTEK POTI.....	10
3.3. SPLETNA STRAN IN TEMATSKI SKLOPI.....	11
3.3.1. Opisi posameznih postaj in naloge.....	11
4. TRŽENJE	18
5. ZAKLJUČEK	19
6. VIRI IN LITERATURA	20

1. UVOD

1.1. IZBIRA TEME

Ob letošnji temi Voda in zdravilni turizem smo se najprej vprašali, katere vodne vire in vodna telesa imamo v naši ožji okolici osnovne šole. Hitro smo ugotovili, da je v neposredni bližini šole potok Koren, ki se nam je zdel trenutno nezanimiv in bi se nanj navezali v prihodnosti. Svojo pozornost smo posvetili bolj podrobno reki Soči v spodnjem toku, ker se nam zdi za turizem bolj privlačna in zanimiva. Poleg tega je pod strugo reke Sočo tudi izvir pitne vode Mrzlek, ki s pitno vodo oskrbuje širše območje Nove Gorice in Gorizie v Italiji.

Nova Gorica je turistično razvito območje na zahodu Slovenije. Zaradi lege ob meji z Italijo in neposrednega stika s sosednjo Gorico vidimo možnost razvoja skupnega turizma v povezavi z reko Sočo. Območje ob reki Soči se turistično postopoma razvija in s projektno nalogo želimo obrečni prostor povezati in turistično ponudbo še dodatno popestriti. Za našo projektno nalogo smo se odločili, ker se osredotoča predvsem na doživljajski turizem, pri čemer izpostavljam doživljanje in spoznavanje območja ob reki z izobraževalnimi, športnimi in zabavnimi vsebinami za otoke, mladostnike in starejše. Vključili smo tudi doživljanje prostora z različnimi čutili – ne samo osvežitev ob reki Soči, ampak tudi s poslušanjem zvokov, ki jih reka oblikuje. Zvočna terapija poslušanja šumenja reke nam krepi telo in duha. S projektno nalogo želimo tudi opozoriti na nevarnosti, ki jih reka Soča predstavlja na tem mestu in želimo z ozaveščanjem obiskovalce in domačine spodbuditi k spoštovanju reke kot naravnega elementa tega prostora.

1.2. NAČRT PROJEKTA

Ko smo izbrali prostor, na katerega se bo naš izdelek navezoval, smo razmišljali kakšen turistični produkt bi lahko ustvarili.

S pomočjo možganske nevihte smo dobili nekaj idej za zasnovo turističnega produkta.

Nato smo s pomočjo virov in ogledom terena ugotavljali, kaj ponuja to območje ob neposredni strugi reke Soče. Ugotovili smo, da je na tem območju Solkanski most, vodarna Mrzlek, Soča Fun Park, Kajak klub Soške elektrarne, Oštarija Žogica, kolesarska pot ob Soči, ki vodi do Plav in naprej ob strugi reke Soče. Obstoječe ponudnike smo želeli vključiti v naš turistični produkt, saj je pomembno, da se turistični ponudniki med seboj povezujejo in z minimalnimi posegi v prostor in uporabo obstoječe turistične infrastrukture dosežemo čim večji učinek.

Odločili smo se za izobraževalno-športno učno pot. Pripravili smo opise posameznih postaj z nalogami ter spletno stran, na kateri bi bili ti opisi.

Obiskovalci bi s pomočjo lastnega telefona, skenirali QR kode na tablicah, ki bi bile nameščene na poti. QR koda bi jih povezala z našo spletno stranjo, kjer bi obiskovalci dobili opise posameznih točk in naloge. Če bi pravilno rešili,/naredili nalogo, bi se jim ob rešitvi odprl namig za naslednjo točko. Če tudi obiskovalci do rešitve ne bi prišli, bi se jim s skeniranjem QR kode na naslednji postaji odprla naslednja postaja.

Naš turistični produkt bi tržili preko družbenih omrežij in v sodelovanju z Zavodom za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina. Ter drugih turističnih ponudnikov.

Naš cilji so pripraviti turistični produkt, ki bo zanimiv za mlajše in starejše, za športne, zgodovinske ali naravoslovne navdušence; produkt uspešno tržiti a vseeno pustiti dovolj maneverskega prostora za nadaljnjo nadgraditev.

Pot bi v nadaljevanju in ob nadgradnji razširili tudi proti potoku Koren in na italijansko stran reke Soče. Tako bi naš turistični produkt povezoval dve državi, kar je v duhu Evropske unije.

2. UČNA POT

2.1. OD IDEJE DO UČNE POTI

2.1.1. Zbiranje idej

Tema Voda in zdravilni turizem nam je na začetku predstavljala težavo. Kako naj pišemo o zdravilnem turizmu, če pri nas ni zdravilišč in term? Na začetku smo namreč zdravilni turizem povezovali samo z zdravilišči in termami. Spomnili smo se na Goriška Brda, kjer imajo že nekaj let idejo o izgradnji term, vendar se za njo nismo odločili, saj želimo ustvariti nekaj bolj lokalnega.

Ko smo bolje prebrali smernice za raziskovalno nalogo, smo videli, da je idej za nalogo veliko več. Takoj nam je bilo lažje in začeli smo z iskanjem vodnega telesa.

Ob naši šoli teče potok Koren, ob katerem so lansko šolsko leto odprli novo sprehajališče, vendar se zanj nismo odločili. Akumulacijsko jezero Vogršček je predaletč, zato smo se odločili za spodnji tok reke Soče. Vemo, da je ob reki Soči že kar nekaj turistične ponudbe, vendar želimo pripraviti turistični produkt, ki še ne obstaja. Začeli smo viharjenjem možganov, nastalo je kar nekaj možnih turističnih produktov:

- joga in poslušanje toka reke Soče – slušna terapija – branje,
- učna pot – lov na zaklad,
- fitnes na prostem,
- trim steza,
- energetske točke,
- plavajoči oder za kulturne prireditve,
- izposoja kajakaške opreme – izposoja električnih koles.

Ker se nismo mogli odločiti zgolj za eno idejo, smo se odločili, da bomo pripravili pot, kjer bomo združili športne, izobraževalne in terapevtske vsebine.

2.1.2. Zbiranje podatkov o obstoječi ponudbi

Reka Soča ima prepoznan turistični potencial, zato je obstoječa ponudba kar obsežna. Odločili smo se, da jo bomo podrobneje spoznali in najbolje je začeti pri krovni organizaciji.

Zavod za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina smo obiskali 10. novembra 2021. Sprejela nas je direktorica Zavoda, ga. Erika Lojk, ki nam predstavila delovanje, poslanstvo in aktivnosti Zavoda.

Ustanovljen je bil junija 2020, povezuje Mestno občino Nova Gorica, občino Ajdovščina in občino Renče Vogrsko z namenom skupnega načrtovanja, organizacije in izvajanja dejavnosti turizma. Deluje kot turistična organizacija za izvajanje javne službe pospeševanja turizma, oblikovanja celovite turistične ponudbe, promocije

celovite turistične ponudbe, informiranje obiskovalcev in izvajanje dejavnosti o trajnostnem turizmu in mobilnosti

Glavni poudarek turizma na območju Nove Gorice je torej povezovanje in sodelovanje med različnimi ponudniki ter usmerjanje v butični turizem, ne množičen turizem, velika skrb za okolje in trajnostna naravnost ponudnikov (izogibanje tiskanju letakov, čim manj tabel in posegov v okolje, ohranjanje tradicije). V Novi Gorici se v zadnjih letih usmerjajo v trajnostno mobilnost (izposoja koles, brezplačni mestni avtobus). Za potrebe uporabnikov kolesarske poti Solkan – Plave so postavljene klopi in koši na »počivališčih«, nasproti Vodarne Mrzlek pa tudi pitnik s pitno vodo.

Značilnost tega območja se skriva tudi v sloganu »Vse drugače vse leto«. Zaradi vremenskih in podnebnih razmer in reliefa je vsak dan v letu lahko drugače in vsak lenti čas ponuja drugačna doživetja.

Leta 2025 bo Nova Gorica skupaj z Gorico v Italiji evropska prestolnica kulture v čemer tudi vidimo priložnost za čezmejno povezovanje in sodelovanje.

Slika 1 in 2: Obisk Zavoda za turizem Nova Gorica in Vipavske doline

Odločili smo se, da gremo na terenski ogled območja ob Soči, kjer bi zasnovali našo pot. Ker bi del poti potekal tudi na območju **Soča Fun Park**, smo se dogovorili za srečanje z direktorjem Parka g. Robertom Krkočem.

G. Krkoč nam je na poti pokazal posege v prostor, ki se dogajajo na tem območju in opozoril o neustreznih posegih v prostor, ki povzročajo plazenje pobočja. V Parku nam je razkazal adrenalinske rekvizite, ki so narejeni iz jeklenic in lesa. Pri poseganju na to območje je namreč potrebno upoštevati Zakon o urejanju prostora ter Občinski prostorski načrt občine Nova Gorica. Odločili smo se, da bomo uporabili že obstoječo infrastrukturo (poti, most, brv čez Sočo v gradnji) in postavili čim manj novih elementov (npr. tablice z nalogo bi pritrdili na že postavljene srebro). Pri tem bomo uporabili naravne materiale in se posluževali trajnostne mobilnosti. Do izhodišča pridejo obiskovalci peš, s kolesi – postavitve izposojevalnice koles na območju parkirišča v Solkanu ter brezplačnim mestnim avtobusom.

Slika 3: Obisk Soče fun parka

Ostale ponudnike smo raziskovali s pomočjo spletnih virov, kot na primer: Kajak klub Soške Elektrarne, Oštarija Žogica, Park miru na Sabotinu, Solkanski most in drugi.

2.1.3. Novi turistični produkt

Zamislili smo si pot ob reki Soči in Sabotinu, ki vsebuje izobraževalne, športne, zgodovinske, naravoslovne in pesniške vsebine. Pot smo speljali po že urejenih kolesarskih in peš poteh, vedno pa nas je vodila misel, da se s poti vidi reko Sočo. Ob poti je 10 postaj, kjer bi namestili tablice s QR kodo. Vsaka postaja predstavlja en tematski sklop v povezavi z reko Sočo. Vprašanja so povezava z vsebino in so razdeljena na lažje in težje, torej so primerna za otroke ali odrasle.

Obiskovalci se lahko kjerkoli priključijo na tematsko pot ali pa jo predčasno zaključijo. Vključili smo tudi že obstoječe ponudnike, zato se lahko obiskovalci poti okrepčajo v baru Čolnarna, se spustijo s kajaki po reki Soči, obišejo adrenalinski park ali spominski park soške fronte na Sabotinu.

3. TURISTIČNI PRODUKT

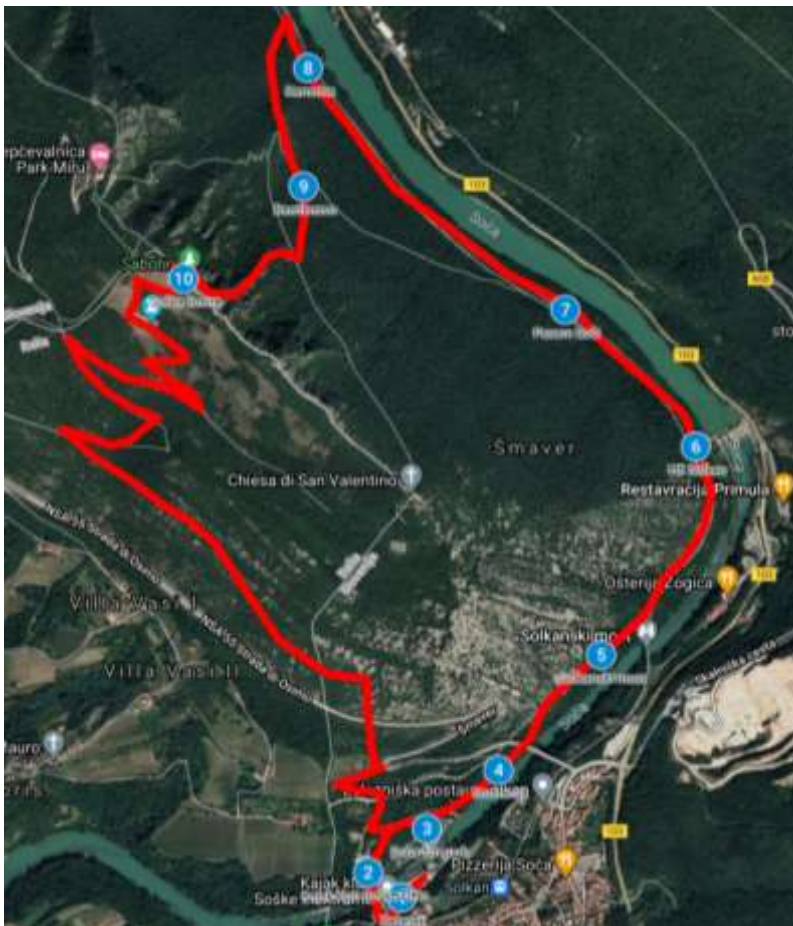
3.1. IME IN LOGOTIP

Ker naša pot združuje geografske, zgodovinske, literarne, športne ter naravoslovne vsebine, smo se odločili, da pot ob reki Soči poimenujemo Smaragdni opus. Smaragdni po naši lepi reki Soči, opus pa zato, ker združujemo vse različne elemente v neko smiselno celoto.

Logotip, ki smo si ga zamislili, pa je nekako preplet obeh besed »smaragdni« in »opus«. Črka S vsebujeta obe besedi in jo lahko zato napišemo le enkrat. Črka S pa tudi lepo ponazarja strugo reke, ki je v našem primeru reka Soča.

3.2. POTEK POTI

Naj vam predstavimo našo tematsko pot ob reki Soči. Zaradi minimalnega posega v naravo, smo izbrali že narejene poti.

Slika 4: Potek naše tematske poti

Pot se krožna, lahko se začne in konča kjerkoli, vendar smo mi za vstopno in končno točko izbrali bar Čolnarna. Tam lahko obiskovalci parkirajo svoja kolesa, skiroje ipd., ter se ob povratku okrepčajo.

1. točka: bar Čolnarna
2. točka: Kajak klub Soške Elektrarne
3. točka: Soča fun park
4. Soditacija
5. Solkanski most
6. Hidroelektrarna Solkan
7. Pesem Soči
8. Kamnine
9. Rastlinstvo
10. Soška fronta

Celotna dolžina poti znaša 8,75 kilometra. Primerna je za vse, za starejše, družine z otroki, pa tudi bolj aktivne obiskovalce. Najnižja točka je na 105 m nadmorske višine, najvišja pa na 609 m nadmorske višine.

3.3. SPLETNA STRAN IN TEMATSKI SKLOPI

Za potrebe tematske poti smo naredili spletno stran. Ta nam služi za prikaz posameznih sklopov, da v naravi ni potrebe po postavitvi informacijskih tabel. Z njeno pomočjo bomo tematsko pot Smaragdni opus tržili ter na njej ponudili reklamni prostor tudi ostalim turističnim ponudnikom. Spletno strani dobite na povezavi: <https://sites.google.com/view/smaragdni-opus/domov>.

3.3.1. Opisi posameznih postaj in naloge

Naša tematska pot se začne ob baru Čolnarna. Nato prečka reko Sočo in se nadaljuje pri Kajak klubu Soške Elektrarne. Vsak informativni opis ima nalogi, ki sta različne težavnosti. Naloga 1 je lažja, medtem ko je naloga 2 težja in se osredotoča na prostor, v katerem se obiskovalec nahaja.

2. TOČKA: KAJAK KLUB SOŠKE ELEKTRARNE

Tradicija čolnarjenja na reki Soči je stara in sega v začetke 20. stoletja. Razvoj rekreativnega čolnarjenja je prekinila 2. svetovna vojna, vendar se je predvojno navdušenje hitro obnovilo. Dobili so prvo čolnarno ter izdelovali svoje lastne kajake. Konec 50. let so ustanovili Kajak klub Soške elektrarne, ki od takrat naprej niza uspehe na državnih in svetovnih tekmovanjih.

Kakšna pa je razlika med kanujem in kajakom?

Razlika je v načinu sedenja in vrsti vesla. Za kajak je značilno sedenje z nogami naprej in uporaba dvolistnega vesla. Za kanu je značilno sedenje na klopi in uporabi enolistnega vesla.

Naloga 1: Kako bi po veslu prepoznal ali gre za kajak ali kanu?

Naloga 2: Oglej si reko Sočo. Ali tu s kajaki vadijo na mirnih ali divjih vodah? Kako bi svoj odgovor utemeljil?

Pot se nadaljuje ob desnem bregu reke Soče, kjer so točke od številke 3 do 8.

3. TOČKA: SOČA FUN PARK

Soča fun park se nahaja neposredno ob reki Soči, na njenem levem bregu. To je park, a hkrati zelo pustolovsko igrišče. Vsebuje 5 različnih prog, ki so sestavljene iz 53 različnih ovir. Zahtevnost proge je seveda prilagojena starosti uporabnikov, zato tam prirejajo veliko različnih dogodkov, kot na primer: rojstnodnevne zabave, športne dneve, dekliščine in fantovščine.

Najbolj poznana proga je zipline čez reko Sočo ali Spust poguma, ki je dolg 300 metrov, visok pa približno 40 metrov.

Naloga 1: Kako dolg je zipline?

Naloga 2: Soča funpark stoji na levem bregu reke Soče. Kako bi lahko to potrdil s pogledom na reko Sočo?

4. TOČKA: SODITACIJA

Meditacija je dejavnost, pri kateri se oseba umsko sprosti in umiri. Na meditaciji ob reki Soči, ki smo jo poimenovali SODITACIJA, se bomo umirili bo poslušanju zvokov narave (šumenju reke in listov v vetru, petju ptic ...).

Izvajanje meditacije:

- Posedemo se in umirimo. Odmaknemo vse moteče predmete.
- Hrbet imamo vzravnano, držo sproščeno.
- Zaprimo oči in mirno dihamo.

Če se ti misli med meditacijo izgubijo, se znova sprostiš in prepustiš dihanju.

Naloga 1: Izberi polje, na katerem je zapisano, na katero stvar se boš osredotočil med meditacijo.

Zakaj je meditacija pomembna in zakaj je pomembno, da smo pri njej sproščeni/mirni?

Naloga 2: Ob katerih rekah lahko v Sloveniji tudi meditiramo ob vodi?

5. TOČKA: SOLKANSKI MOST

Železniški most čez reko Sočo je najbolj znani prizor okolice Nove Gorice. Most je bil zgrajen leta 1906 za potrebe bohinjske proge in je 36 metrov nad gladino reke Soče. Z odprtino 85 metrov je najdaljši kamniti most na svetu! V veliki krožni lok so vgradili 4533 kamnitih blokov, najmanjši so imeli 800 kg, največji pa vse do 2100 kg.

Most so med 1. svetovno vojno porušili, obnovili pa so ga leta 1927. Obnova je trajala dve leti, končna oblika pa je skorajda enaka izvirni.

Naloga 1: Zakaj je solkanski most tako poseben?

Naloga 2: Razmisli kateri gradbeni material je nadomestil kamen v gradnji mostov.

6. TOČKA: HIDROELEKTRARNA SOLKAN

Prve zasnove za gradnjo HE Solkan so bile postavljene že v študiji Osnovni energetski projekt Soče iz leta 1959, ki je predvideval energetska izrabo spodnjega dela reke Soče.

Pri pridobivanju vseh potrebnih dovoljenj in soglasij za pričetek gradnje je pomembno vlogo odigrala mešana jugoslovansko-italijanska komisija za vodno gospodarstvo, saj je bilo potrebno uskladiti režim obratovanja z zahodno sosedo, Italijo. Pogajanja so bila pomembna tudi zato, ker je bil načrtovan objekt HE Solkan prvi tovrsten mednarodni projekt in je zahteval sodelovanje obeh držav.

Dela so se pričela v decembru, leta 1977, z obratovanjem je elektrarna pričela leta 1984, ko sta bila pripravljena prva dva agregata, tretji agregat je začel obratovati leto kasneje.

Bila je prva daljinsko vodena elektrarna v Jugoslaviji in prva elektrarna brez posadke, ob tem pa je v celoti rezultat znanja domačih strokovnjakov. Solkanska elektrarna je tipična pretočna elektrarna s tremi vertikalnimi Kaplanovimi turbinami in tremi trifaznimi sinhronimi generatorji. Njena instalirana moč je 31,5 MW, letna proizvodnja pa 105 GWh. Koristna prostornina bazena je 1,15 milijona m³ vode, njegovo dopustno nihanje 1,5 m, instalirani pretok pa 180 m³/s.

Naloga 1: Koliko let je minilo od izgradnje HE Solkan?

Naloga 2: Ozri se po spodnjem toku reke Soče. Razmisli, zakaj je bilo potrebno izgradnjo usklajevati z Italijo.

7. TOČKA: PESEM SOČI

Pesem Soči je najbolj znana Gregorčičeva pesem, ki jo je napisal leta 1879. Poleg tega, da je to hvalnica reki Soči, v kateri prepoznamo izrazito domoljubje, prepoznamo tudi zanimive vsebine, povezane z zgodovino.

Krasna si, bistra hči planin,
Brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte temne srd ne moti —
krasna si, hči planin!
Tvoj tek je živ in je legak
ko hod deklet s planine;
in jasna si ko gorski zrak
in glasna si, kot spev krepak
planinske je mladine —
krasna si, hči planin!
Rad gledam ti v valove bodre,
valove te zelenomodre:
temna zelen planinskih trav
in vedra višnjevitost višav

lepo se v njih je zlila;
na rosah sinjega neba,
na rosah zelenih gora
lepoto to si pila —
krasna si, hči planin!
Ti meni si predraga znanka!
Ko z gorskih prišumiš dobnav,
od doma se mi zdiš poslanka,
nesoča mnog mi ljub pozdrav —
Bog sprimi te tu sred planjav!...
Kako glasno, ljubo šumljaš,
kako čvrsto, krepko skakljaš,
ko sred gora še pot imaš!
A ko pridereš na ravnine,
zakaj te živa radost mine?
Kaj trudno lezeš in počasi,
zakaj so tožni tvoji glasi?
Težko se ločiš od hribov,
zibelke tvojega valovja?
Mar veš, da tečeš tik grobov,
grobov slovenskega domovja?
Obojno bol pač tu trpiš,
V tej boli tožna in počasna,
ogromna solza se mi zdiš,
a še kot solza - krasna!
Krasna si, bistra hči planin,
Brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte divje srd ne moti!
Pa oh, siroti tebi žuga
vihar grožán, vihar strašán;
prihrumel z gorkega bo juga,
divjal čez plodno bo ravan,
ki tvoja jo napaja struga —
gorjé, da daleč ni ta dan!
Nad tabo jasen bo obok,
krog tebe pa svinčena toča
in dež krvav in solz potok
in blisk in grom — oh, bitva vroča!
Tod sekla bridka bodo jekla,
in ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo!
Takrat se spomni, bistra Soča,

kar gorko ti srce naroča:
Kar bode shranjenih voda
v oblakih tvojega neba,
kar vode v tvojih bo planinah,
kar bode v cvetnih je ravninah,
tačas pridrvi vse na dan,
narasti, vzkipi v tok strašán!
Ne stiskaj v meje se bregov,
srdita čez branove stopi,
ter tujce, zemlje lačne, vtopi
Na dno razpenjenih valov

Naloga 1: Poišči pridevnike, s katerimi pesnik opisuje reko Sočo. Se strinjaš z njimi? Katero vojno, ki je potekala ob reki Soči, prepoznaš v verzih?

Naloga 2: Kateri opis Soče v pesmi sovпада z reko Sočo, kot jo vidiš v tej pokrajini? Preizkusi se v pisanju pesmi. Napiši 4 vretice, v katerih ima glavno vlogo reka Soča.

8. TOČKA: KAMNINE

V osrednjem delu spodnje doline Soče, med Avčami in Plavami prevladuje *flišna kamninska sestava, najti pa je tudi nekaj karbonatnih kamnin. Na konglomeratnih terasah in holocenskih ravninah pa so se razvile rjave prsti, ki imajo zaradi dolgotrajnega obdelovanja že značilno antropogenih prsti. Idealne so za razvoj listnatega gozda. Kamninska sestava vzhodnega pobočja Sabotina je zelo podobna robu visoke kraške planote Banjšice (Sveta gora). Lahko bi rekli, da je reka Soča, ki je vklesala globoko dolino odrezala Sabotin od Banjške planote. Na zahodni strani Sabotina pa prevladuje flišno gričevje Goriških Brd.

*Fliš je zrnata usedlina sestavljena iz različnih menjajočih se plasti peska, laporovca, apnenca in ilovice... Za fliš je značilno da prepereva hitreje zato so praviloma flišna pobočja položnejša, dolina pa je na teh mestih širša.Naloga 1: Kaj je fliš?

Naloga 2: Na spletu poišči pomen besede »antropogen«.

Od tu se začne pot vzpenjat proti vrhu Sabotina. Na sredini vzpona je točka 9, na vrhu pa točka 10.

9. TOČKA: RASTLINSTVO OB REKI SOČI

Rastlinstvo je odvisno od reliefa, podnebja, vode, prsti pa tudi človeka. Zelo razširjene drevesne vrste v Sloveniji so bukev, hrast, bor, smreka in ostale, saj je Slovenija 3. najbolj gozdnata država v Evropi.

Večina zgoraj navedenih drevesnih vrst najdemo tudi v bližini reke Soče, najbolj značilne pa so kostanj, lipa, brest, javor, topol, tisa in hrast dob. Katere rastline pa so tipične za območje ob reki Soči? To so avrikelj, blagodišeči teloh, brstična lilija, bodeča labodika, navadni mali zvonček, travnolistna perunika, navadna ciklama, če jih naštejemo le nekaj.

AVRIKELJ	BLAGODIŠEČI TELOH	NAVADNI MALI ZVONČEK	BODEČA LABODIKA	NAVADNA CIKLAMA
Ima mesnate liste in rumen cvet	Cvet zelene barve (premer 5 cm)	Listi sestavljeni iz treh zunanjih in nekaj notranjih cvetov.	Steblo grmičaste oblike	V oči hitro pade po svetleči vijolično rozasti barvi.
Cveti od avgusta do septembra	Cveti od februarja do aprila	Cveti od februarja pa tja do aprila.	Cveti od marca do aprila; Iz cvetov se razvije bleščeča rdeča „jagoda“	Cveti poleti, od junija do septembra
V Sloveniji imajo 5-20 cm dolge peclje	V Sloveniji zelo razširjena rastlina	Skoraj 1m visoka rastlina, zimzelena trajnica s filokladiji (navidezni listi)	Skoraj 1m visoka rastlina, zimzelena trajnica s filokladiji (navidezni listi)	Gozdna rožica, le nekaj centimetrov visoka
Najdemo jo ob predelu reke Soče pri Sabotinu	Ob Soči jo lahko opazimo na predelu Svete Gore	Najdemo ga vsepovsod od Soči, saj tudi raste na bolj vlažnih območjih	Najdemo na celotnem območju ob reki Soči	Najdemo jo ob senčnih območjih ob reki Soči

Naloga 1: Katere drevesne vrste so značilne za okolico reke Soče?

Naloga 2: S pomočjo opisov in slik se boste preizkusili v raziskovanju. Poskusi poiskati vsaj dve zgoraj opisane rastline in jih fotografiraj (ne pozabi: rož ne se obira!)

10. TOČKA: SOŠKA FRONTA

Po dolini reke Soče je od leta 1915 do leta 1917 potekala soška fronta. Sestavljena je bila iz 12 bitk, mi se bomo osredotočili na 6. in 10. bitko.

6. bitka (4. – 16. 8. 1916)

Italijanski vojaki so 6. 8. 1916 v 40 minutah zasedli Sabotin, severni steber goriške obrambe. Zaradi strahovitega obstreljevanja avstro-ogrski vojaki niso opazili naskoka Italijanov. Prodrli so do Šmavra, ni pa se jim posrečil spust do železniškega mostu v Solkanu. Avstro-Ogrske enote so se prek mostu umaknile iz noči z 8. na 9. avgust, ki so do zadnjega branile mostišče. Ob umiku so z eksplozijo 930 kg ekrazita zrušili celoten osrednji lok železniškega mostu.

10. soška bitka (12. 5. – 5. 6. 1917)

Na prvo noč se je Italijanom posrečilo zasesti Sveto Goro, a tam niso ostali dolgo, saj je en sam italijanski bataljon ni uspel dolgo držati. V prvi fazi te bitke so napadli celoten greben Vodice – Sveta Gora. Sveto Goro so ponovno zasedli 20. 5. 1917. Italijani so v galeriji bohinjske proge pod Sabotinom so uredili vojaško bolnišnico, avstro-ogrške kaverne na pobočjih Svete Gore pa so preuredili v kavernirane topovske položaje.

Naloga 1: Katerega leta so zrušili Solkanski most?

Naloga 2: Sabotin je bil pomemben razglednik. Opiši, kaj vse vidiš z njega.

Od vrha Sabotina se pot spusti nazaj do izhodiščne točke.

4. TRŽENJE

Za uspešno sprejetje turističnega produkta med uporabniki je trženje zelo pomembno. Konkurenca v turizmu je zelo velika, zato je inovativnost na prvem mestu.

Ker želimo butičen turizem, ki je trajnostno naravnan, smo se usmerili na promocijo tematske poti Smaragdni opus preko spletnih kanalov. Naredili smo spletno stran Smaragdni opus, na kateri obiskovalci dobijo vse potrebne informacije.

Poleg spletne strani, bi našo pot promovirali tudi preko elektronskih panojev v hotelih Perla in Park v Novi Gorici ter s pomočjo organizacij kot na primer Zavoda za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina, TIC-a Nova Gorica in ostalih.

Povezali bi se z ostalimi turističnimi ponudniki in skupaj oglaševali naše produkte. Sami bi njihove produkte oglaševali na spletni strani, oni pa bi v zameno oglaševali našo tematsko pot Smaragdna pot.

Seveda pa bi bili najpomembnejši obiskovalci sami. S fotografiranjem svojega doživetja na naši poti in deljenjem slik na družbenih omrežjih bi spodbudili tudi ostale ljudi k obisku.

5. ZAKLJUČEK

Naš cilj je bil oblikovanje turističnega produkta, ki bo zanimiv za širšo publiko. To smo dosegli s postavitvijo poti, ki ni zahtevna in je zato primerna za mlajše in starejše. Postaje so raznolike, vsak lahko najde nekaj zase, obenem pa ponudijo dodatne informacije o prostoru. Na prvem mestu je doživljajski turizem z zvočno meditacijo, in opazovanjem okolice reke Soče (barva reke, rastline, dolina, razgledi ...).

Povezali smo se z različnimi turističnimi deležniki v lokalnem kraju. To nam je pomagalo dobiti vpogled v turistično ponudbo, začeli smo z mreženjem in povezavo našega produkta z ostalimi. Današnji turisti so bolj zahtevni, kot so bili v preteklosti in pričakujejo celotno doživetje nekega kraja. S tematsko potjo Smaragdna pot jim ponujamo ravno to, saj lahko ob poti obišejo še bar, kajak klub, Soča fun park ter planinsko postojanko.

Vodilo nas je načelo trajnostne naravnosti, zato so naši posegi v naravo minimalni, od tem pa so tudi stroški postavitve tematske poti Smaragdni opus majhni. Trženje produkta bi potekalo brez letakov, papirnatih oglasov in podobno. Kljub temu, da je turistični produkt celotno zaključen, se pušča dovolj maneverskega prostora za nadaljnjo povezovanje bodisi z ostalimi točkami v Novi Gorici bodisi s sosednjo državo Italijo.

6. VIRI IN LITERATURA

- Bar Čolnarna. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.facebook.com/people/%C4%8Colnarna-Solkan/100057466071612/> (21. 2. 2022).
- Infrastruktura za doživljanje in spoznavanje narave. Smernice za inovativno načrtovanje. Ur. Daniel Bogner, Slavka Zupan, Martina Kanzian. 2011, Triglavski narodni park.
- Kajak klub Soške Elektrarne. Dostopno na spletnem naslovu: <https://socakajak-klub.com/> (21. 2. 2022).
- Ošterija Žogica. Dostopno na spletnem naslovu: <http://zogica.com/> (21. 2. 2021)
- Park miru Sabotin. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.potmiru.si/slo/sabotin> (21. 2. 2022).
- Simić Marko. Po sledih soške fronte. 1996. Mladinska knjiga, 231 str.
- Solkanski most. Dostopno na spletnem naslovu: <http://www.solkan.si/turizem/solkanski-most> (21. 2. 2022).
- Zavod za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina. Dostopno na spletnem naslovu: <https://turizem-novagorica-vipavskadolina.si/> (21. 2. 2022).